

O výběru Mistra a o pochybnostech

Zapsala
Anna Zubkova

Redigoval Vladimir Antonov

Z ruského originálu přeložila
Jiřina Broučková

Jednoho dne Mistr uložil mládencům úkol, aby se vydali do sousedního města a předali jeho příteli knihy a rukopisy.

— Ta procházka pro vás bude velice prospěšná, — řekl Mistr.

... Když hledali dům Mistrova přítele, vyptávali se místních obyvatel, jak ho najít.

Jeden člověk, kterého potkali, jim pověděl, jak ten dům vyhledat.

Přítele jejich Mistra v těchto místech mnozí lidé považovali za mudrce.

Člověk, který jim ukázal, kde mají hledat dům, ho také znal, ale nesdílel úctu k duchovním Mistrům.

Položil chlapcům takovéto otázky:

— Vy jste se také rozhodli zapojit do duchovního života? Naivové! Chci vás předem varovat: vy zbytečně marníte čas!

Kdysi jsem se i já v mládí oddával takovým touhám. Snil jsem o dosažení duchovní Dokonalosti, věřil jsem, že postihnu Nejvyšší...

Kdo v mládí nehořel vznešenými přáními a touhami? Kdo nebyl zaplaven sny o veliké «Přímé Cestě»?

I se mnou to bylo stejné. Dokonce i učitele jsem našel. Meditovali jsme rok za rokem. Zdálo se, že ještě jen kousek... — a vytouženého Osvícení bude dosaženo... Ale bohužel...

A čas života ubíhal! Meditace nás přestaly těšit a staly se rutinou každodenního života, ve které se nic neměnilo den za dnem, rok za rokem... Všechno bylo právě takové jako ve světě: všeho všudy — těžká práce, která ještě k tomu nepřinášela ani vzestup, ani uspokojení!

Ale s věkem jsem dostal rozum: pochopil jsem, že jsem v nedosažitelných tužbách div neutratil celý život nadarmo!

Ale ten učitel a jeho žáci se dosud věnují hledání «Vyššího» a zasvěcují tomu celý čas svých životů! Pokračují ve svém mnišském životě v naději na nějaké «Osvícení», a připravují se o potěšení a jakékoliv zábavy.

Ale já jsem pochopil, že zmeškávám *skutečný život* v prázdných tužbách po neskutečném a transcendentním...

Tyto pohádky o duchovnosti jsou jen útěcha pro ty, kdo sami nic v životě nedokázali a nedosáhli! A právě proto vytvářejí iluze o «duchovní Cestě» a říkají, že právě v tom je smysl života...

— Ale co Bůh? Co Láska k Bohu? Váš učitel vás tomu nenaučil? — divili se mládenci.

— To všechno jsou jen slova!

A kdo vám řekl, že lidé, kteří sami sebe nazývají duchovními Mistry, mají pravdu? Oni sami? Ano a kolik jich je — těch «Mistrů», z nichž každý učí, že má pravdu právě jenom on! A ani jeden z nich nesouhlasí s druhým, poněvadž považuje jen svoje učení za absolutně správné!

Kde jste, vy naivové, vzali, že máte zasvětit svoje životy Bohu! Kvůli čemu?

Podívejte se: jedni kazatelé říkají, že sám Bůh chce od lidí to, aby se k Němu přibližovali prostřednictvím klanění a uctívání, druzí učí meditacím a říkají, že se duše zdokonalují jenom takhle, a ještě někteří mluví o poznání Boha, další naopak tvrdí, že Boha poznat nelze a že musíme Bohu jen přinášet oběti a modlit se o Jeho milosti... A jsou dokonce i ti, kdo učí, že je třeba si jen uvědomit, že jsme už i tak dokonalí!

A kdo z nich má pravdu? Kdo ví, co chce Bůh od lidí doopravdy? Ti učitelé?... A není možné, že Bůh chce úplně něco jiného: to, abychom zde žili a prostě se jen těšili ze života?

A vy takovým všelijakým «Mistrům» věříte? Strávíte s nimi nějaký čas — a poznáte, že to skutečně nemá cenu!

— Ale co Ti Velicí Učitelé, kteří dosáhli Osvícení?

— Toho dosáhli — podle jejich slov. Ale kdo vám řekl, že je to pravda? Co jim teď, nešťastníkům, zbývá říkat, když je celý jejich život prožit naprázdno? A ještě ti, kdo je uctívají, také vymýšlejí pohádky o jejich zázracích: vždyť je přece zvykem něčemu «svatému» se klanět!

Poslechněte moji radu: žijte a užívejte si, dokud jste mladí a zdraví! Přestaňte ztrácet čas na hlouposti a posluhování těm, kdo se vyhláší za «vědoucí»!

... Mládenci byli v rozpacích... Pochybnosti se dotkly jejich myslí...

Ano, jejich Mistr říká krásná a vznešená slova, která se zdají být spravedlivá a pravdivá. Ale jak mají poznat: je-li pravá ta Cesta, o které on vypráví? A co když nenašli opravdového Mistra? A co když jejich usilování na duchovní Cestě není to pravé a nepřinese výsledek? A co když i sám Mistr bloudí a zavádí do slepé uličky i je samotné?

— Jak zjistit, že jsme se nezmýlili? Jak poznat, že právě *naš* Mistr zná Cestu k postižení Božského Vědomí? On nepředvádí zázraky, které by dokazovaly Jeho Božskost, ale jen říká slova, která se nám zdají být moudrá. My jsme dokonce jiné Mistry ani neslyšeli a nesrovnávali jeho slova s tím, co učí druzí...

Tak, ponoření v pochybnostech, diskutovali, dokud nedorazili k hledanému domu.

* * *

Mistrův přítel chlapce, kteří se ještě pořád nacházeli v pochybnostech a bezradnosti, radostně přivítal.

Nabídl jim, aby se umyli a odpočinuli si po dlouhé cestě, a sám začal připravovat pohoštění.

Když se pán domu a jeho hosté usadili za stolem, odvážili se mládenci položit svoje otázky.

— Povězte, a Vy jste se učil jenom u jednoho Mistra nebo jste poslouchal řeči různých učitelů? — zeptali se.

— Ó! Mnoho věcí jsem už uviděl v tomto životě! Zkoušel jsem se učit u různých kazatelů!

— A jak jste si vybral Mistra, kterému jste uvěřil?
— Já jsem si nevybral Mistra, ale Boha, —
odpověděl až po chvilkové odmlce.

Na svých cestách jsem vždy pozoroval lidi, kteří se různými způsoby klaněli Bohu, vykonávali obřady a praktikovali rozličné metody ponoření do meditace...

Dost jsem se vynadával na davy uctívačů, kteří zachytávali každé slovo učitele, byli jím nadšeni, ale potom uslyšeli o jiném guru — a běželi praktikovat jiné metody pro dosažení Osvícení, které je jakoby udělají dokonalými...

Pozoroval jsem jejich tváře, světlo v očích meditujících, modlících se a klanějících — a těch, kdo je učili. Díval jsem se na to, nakolik slova učitele a jejich žáků odpovídají tomu, jak oni sami žijí, mluví, mlčí a jednají v tomto životě.

Tato pozorování mě naučila velice mnohému: já jsem pochopil, že hlavní Učitel pro všechny je Bůh! On je připraven pomáhat každému, kdo upřímně zamířil k Němu. A On pomáhá v souladu s upřímností konkrétního člověka a jeho připraveností k postižení každého nového stupně Cesty.

Ujistil jsem se, že pouze srdečná láska umožňuje postupně rozvíjet dovednost pociťovat Boží Vedení.

Jmenovitě Bůh pomáhá člověku, který zamířil k Němu, nacházet to, co odpovídá *připravenosti duše*. Bůh učí pochybovat a vybírat si, učit se na svých chybách a poklescích, milovat a projevovat svoji oddanost a věrnost, následovat důstojné učitele a opouštět ty, kdo míchají dohromady Pravdu a lež a jenom bohatnou na svých stoupencích!

Například, vy jste teď plní pochybností o tom, jestli je váš Mistr dobrý. Vy ode mne chcete slyšet potvrzení toho, že jste udělali správný výběr, když se učíte právě u Něho, a ne u jiného.

— Ano... Ale jak jste to poznal?

— To není složité — porozumět druhým lidem.

Ale můj názor neudělá váš výběr správným nebo nesprávným. Váš výběr je vaše rozhodnutí, založené na vaší životní zkušenosti! A to znamená, že jste právě tuhle zkušenost potřebovali!

Tak se podívejte: před vámi je rozmanité jídlo. Ted' sníte to, co se vám zalíbí, to znamená to, co si vyberete. Z tohoto jídla vzejde energie pro život — jak těl, tak i duší. Toto jídlo se *stane vámi*.

A právě tak je to i s potravou duchovní: ona je přeměňována tím člověkem, který ji požívá. Jedněm přináší mnoho užitku, druhým — méně, a některým je na škodu. To závisí i na výběru toho, co z duchovních vědomostí chceme přijmout do sebe, udělat svým věděním. To závisí i na možnostech každé duše realizovat žádané, a na usilovnosti v osvojování získaného. Každý si vybírá to, co se mu zdá příhodné a žádoucí.

Učte se nepřijímat bez rozmyslu rady a poučování druhých lidí!

Ani mým slovům nevěřte jen tak, bez důkazů! Učte se rozlišovat blaho — a jeho protiklad! K tomu vám dopomohou dokonce i vaše pochybnosti!

Nemá cenu následovat ani toho nejproslulejšího Mistra — jenom kvůli napodobování davu jeho žáků!

Každý člověk se postupně, tak, jak sbírá zkušenosti, učí rozlišovat prospěšné — a škodlivé pro směr vývoje, který si sám zvolil...

— Vy mluvíte tak moudře! Proč nemáte žáky?

— Když může být lidem prospěšná moje rada, pak je Bůh ke mně přivádí, podobně tomu, jak přivedl vás...

Ale já vůbec nepovažuji sama sebe za toho, kdo má právo ukazovat druhým, jak mají žít. Já jsem ve svém životě viděl příliš mnoho těch, kdo svým násilím a «donucováním ke spravedlivosti» odháněli lidi od Pravdy. A ještě jsem viděl mnoho těch, kdo sebejistě kážou pravdu a lež pomíchané dohromady. Slova a Pravdě bývají tak těsně spletena s nepochopením a se lží, že pak vůbec není jednoduché se v tom vyznat!

Jeden moudrý učitel navrhoval duchovním hledačům, aby byli podobni mravencům, kteří si ze směsi písku a cukru dokážou vybrat jen cukr.

Já sám následuji to, co pociťuji srdcem jako Pravdu, a snažím se chápat Boží ponaučení ve všem. Za dlouhé roky jsem se tomu naučil.

Viděl jsem mnoho učitelů. Následovat jich mnoho najednou nelze. Je to podobné tomu, jako když člověk nemůže plout přes moře najednou na několika lodích, ani když ty lodě plují na stejné místo. Ten, kdo přebíhá mezi cestami a zkouší hned jedno, hned druhé z četných praktik — ten se zatím jen učí rozlišovat.

Ten, kdo si hledá duchovního Mistra, si musí vybrat jakéhosi svého kapitána, kterému je připraven důvěřovat ve všem. Loď, na které námořníci nenásledují instrukce kapitána a nepodřizují se jeho velení, nemůže zdařile dokončit svoji cestu!

Vybrat si kapitána, který dovede loď ke zvolenému cíli, nezabloudí na cestě, neuvízne na mělčině, neztroskotá, — to není jednoduché. Ale zato

je pro mužstvo takového «korábu» jednoduší dosáhnout kýženého Cíle.

Také je důležité pamatovat i na to, že Mistr, který dosáhl Sám Cíle, vůbec nedělá osvícenými Svoje žáky. On jim jen ukazuje způsoby a metody vzestupu.

Ve světě, viditelném tělesnými očima, pokud nějaká loď dosáhla protilehlého břehu, znamená to, že se tam *dostali* všichni, kdo se na ní nacházeli.

Ve světě duchovním se věci mají jinak. Obvykle se velikým Mistrům podaří «vzít s Sebou» jen nemnoho žáků. A ostatní získávají pomoc jen na nějakém určitém úseku své osobní cesty rozvoje. Ale zato při následujících zrozeních v tělech — pak mají velké možnosti. Oni pak sami mohou velice úspěšně pokračovat a završit svoji evoluci nebo se dokonce sami postupně stávají Mistry, pomáhajícími druhým.

Já osobně nejsem připraven svěřit svůj duchovní vzestup druhému člověku. Já si stavím svou «loď» sám... Možná, že se mi někdy zachce nabrat i svoje mužstvo... Ale zatím nejsem připraven vzít na sebe odpovědnost za osudy druhých hledačů.

A vy jste mi právě přinesli nové knihy vašeho Mistra, a to je pro mne veliká radost! S potěšením si je přečtu, a ony mi dají možnost prozkoumat a vybudovat svou vlastní Cestu k Cíli, k postižení Božského Vědomí, které je Jednotné, nehledě na rozdíly v pojmenováních a náboženských učeních. Ale nikoho nevyzývám, aby mě následoval, a postupoval právě tak, jako já.

— A Vy jste nikdy nelitoval toho, že jste si místo světských radostí a potěšení vybral život duchovního askety.

— Existují lidé, pro které je to, co vy nazýváte světskými radostmi, hranicí jejich tužeb. Takoví lidé

ještě nemohou zvládnout hlubší meditace. Pro ně je vhodné žít podle zákonů dobra, poslouchat svoje svědomí, radovat se ze všeho překrásného v životě a snažit se, přiměřeně ke svým schopnostem, přinášet pomoc okolním lidem a dalším bytostem. Je lepší, aby byl člověk je pekařem, kterému se líbí péct chléb, nebo hrnčířem, kterého těší jeho práce, nežli nezdařilým imitátorem těch, kdo zasvětili svoje životy sloužení Bohu!

Jestliže život kvůli postižení Boha nepřináší radosti a uspokojení, znamená to, že cesta, kterou jste si vybrali, není vaše, nebo jste na ni vstoupili předčasně!

Bůh se mnohem radši dívá na ty, kdo jsou šťastni ze svojí přiměřené pomoci lidem a dalším bytostem ve všem dobrém, nežli na ty, kdo ve fanatických kázáních nebo žalostných modlitbách tráví svoje životy!

Ale ti, kdo jsou už ovládnáni duchovní žízni, — ti se snaží o něco jiného! Já sám jsem nikdy nelitoval svého výběru. Ale to vůbec neznamená, že nebudete litovat i vy.

Zamyslete se sami, jestli potřebujete Boha? Jestli si přejete žít *pro Něho*, přičemž ne v minutovém poryvu, ale celý život do posledního dechu? Chcete-li si osvojit to, co je potřeba, abyste Ho chápali a pocítovali vždy?

Ale pokud vám takové poznání není drahé, pokud vaše duše nehoří usilováním k Němu, — pak pro vás nemá cenu, abyste se dál pokoušeli tomu učit!

— Ó ne! Nám se tak líbí ty praktiky, které si osvojujeme! My jsme skutečně pocítili, že Bůh je Živý,

— a to je tak skvělé! My Ho chceme poznávat a přibližovat se k Němu!

— Ale odkud se tedy ve vás vzalo tolik pochybností?

— Patrně jsme se jimi nakazili, když jsme si popovídali s jedním pánem, když jsme hledali Váš dům. Zmocnily se nás pochybnosti, ale ne o tom, jestli máme jít duchovní Cestou, ale o tom, jestli jdeme správně... Vždyť jsme ještě tak nezkušení a teprve nedávno jsme se začali učit!

— Vypadá to, že znám toho, o kom mluvíte. Jeho příběh je velmi smutný, ale není originální. Jeho sobectví velice vzrostlo a upevnilo se, a on přestal pociťovat lásku a Boží Přítomnost ve svém životě. On si vůbec nepřál uvidět v sobě ty problémy a neřesti, které v něm sílily! A proto začal ze všech sil dokazovat sobě samotnému i druhým, že všichni kolem nemají pravdu! A tak je teď rozčarovaný ze všeho v životě a pokouší se najít pro sebe alespoň jakési ospravedlnění a útěchu. Právě proto všechny odsuzuje a sám se pokouší zapomenout v okamžitých potěšeních! Nešťastný, uražený na celý svět, teď káže, že nemá smysl pracovat na přeměně sebe-duše!

Ale oceňte i to, jak mnoho užitku vám přineslo setkání s tímto člověkem a jeho řeči. Zamysleli jste se nad spoustou závažných věcí!

A takhle můžete i všechno ostatní, co přichází do vašich životů z Vůle Boha, využít pro svůj vzestup, očistění, pro poznání celého ohromného světa a druhých duší, na něm se rozvíjejících.

* * *

Radostně se mládenci vraceli do domu svého Mistra po besedě s Jeho přítelem.

Jeden z nich řekl:

— Podívejte: my jsme dostali od Boha potvrzení o správnosti našeho výběru!

A náš Mistr — On přece všechno tohle předvídal! Vzpomínáte, co nám řekl? On už dopředu věděl, jak prospěšná pro nás bude tato cesta! Pamatujete si, jak mluvil o tom, že ti, Kdo dosáhli Osvícení, vůbec nejsou povinni předvádět svoje Božské schopnosti druhým lidem? A Mistrovi starší žáci se nejednou tajemně usmívali, když mluvili o dovednostech našeho Mistra! Ted' už chápu, že On nepředvádí své Božské Schopnosti pro přitahování žáků a projevování v nich víry! On učí nás všechny lásce k Bohu a umění vnímat Božská Ponaučení. On nás učí myslet samostatně, a ne slepě věřit Jemu nebo ještě někomu jinému.

— Ano, jak je to skvělé! A ten jeho přítel, u kterého jsme byli na návštěvě, vždyť on se vlastně učí u našeho Mistra, třebaže s Ním nežije pohromadě! Jestliže takový člověk, už natolik moudrý, hledá v knihách našeho Mistra rady a ponaučení od Boha, — jak tedy přálo štěstí nám, že jsme se dostali přímo k Němu a můžeme se u Něho učit každý den!